

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Barcaru Marin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Daranuța Ion xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.02.2021 – 25.06.2021;

Instanță de apel: 05.08.2021 – 14.12.2021;

Instanță de recurs: 23.03.2022– 11.05.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central din 25 iunie 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Daranuța Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, la 100 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a dispus de a încasa de la Daranuța Ion în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate la întocmirea rapoartelor de expertiză judiciară nr.202002D1408 din 15 august 2020 și nr.202002D2120 din 27.11.2020, în mărime de 1 398 lei.

Prin sentință, prima instanță s-a expus asupra corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Daranuța Ion la data de 21 iunie 2020, aproximativ la orele 15:30, aflându-se în ograda domiciliului său situat în xxx, pe parcursul unui conflict iscat cu soția sa Daranuța Domnica, a.n.1965, cu care conlocuiesc împreună pe aceeași adresă, astfel fiind, potrivit art.133¹ lit. a) Cod penal, membri de familie, având în mână o unealtă de săpat în grădină, a aplicat cu această unealtă soției sale o lovitură în regiunea feței cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr.202002D1408 din 15.08.2020, plagă cu lipsă de țesut la nivelul nasului, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur cu suprafața de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală ușoară.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, cu indicii calificativi: violența în familie, acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

3. Avocatul Timofeevici Ion în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea încasării cheltuielilor de judecată, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă excluderea încasării din contul inculpatului Daranuța Ion a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 1 398 lei.

În motivarea cerințelor sale, apărarea a invocat că concluziile primei instanțe sunt neîntemeiate, în partea ce se referă la încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor în cauza dată, din contul inculpatului Daranuța Ion în valoare de 1 398 lei, deoarece acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, or această sumă urma a fi trecută în contul statului, reieșind din obligația în sensul art.6 CEDO, prin intermediul agenților din cadrul OUP de a dovedi potrivit art.art.24 și 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei atrasă la răspunderea penală, având conform art.art.96-97 Cod de procedură penală sarcina probațiunii, atât timp, cât legea penală îi garantează acuzatului dreptul la „prezumția nevinovăției”, stipulată la art.8 Codul de procedură penală, liberându-l de obligația de a-și demonstra nevinovăția.

Totodată, avocatul afirmă că, potrivit art.142 alin.(1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală, sunt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei (...), de către OUP, procuror (...). Or, potrivit art.75 alin.(3) al Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres se stabilește că „în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) Cod de procedură penală”, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală.

Costul pentru efectuarea expertizei nu se include în cheltuielile judiciare din categoria celor stipulate la art.227 alin.(2) Cod de procedură penală la care face referire instanța, inclusiv ce urmează a fi achitate experților pentru serviciile efectuate, care potrivit alin.(3) ale aceleiași norme, se plătesc din sumele alocate de stat, în modul prevăzut de legea procesual penală după cum se menționează în conținutul art.228 Cod de procedură penală, ele urmând a fi suportate în sensul alin.(1) art.229 Codul de procedură penală, de către inculpat sau trecute în contul statului, soluționarea respectivei chestiuni fiind lăsată potrivit alin.(2) la discreția instanței de judecată, ce va purcede la încasarea lor prin aplicarea dispozițiilor art.art.385 alin.(1) pct. 14) și 397 pct. 5) Codul de procedură penală.

În final, ținând cont de faptul, că rapoartele de expertiză judiciară efectuate pe marginea cauzei date, au fost utilizate în sensul art.93 alin.(2) pct. 2) Cod de procedură penală în calitate de probe, fiind pus la baza învinuirii și condamnării lui Daranuța Ion, apărarea a considerat ca fiind neîntemeiată admiterea de către prima

instanță privind încasarea de la inculpat a costului expertizei, urmând ca costul evaluat la 1 398 lei să fie suportat de către ordonatorul expertizei judiciare din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021, a fost respins apelul ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a concluzionat că inculpatul a comis infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de apel a constatat cu certitudine că Daranuța Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, sentința se contestă doar în partea încasării cheltuielilor judiciare, temeiuri pentru a interveni în sentința din oficiu, conform art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, lipsesc.

La data de 15 august 2020, de către Centrul de medicină legală a fost efectuat raportul de expertiză judiciară nr.202002D1408, fiind indicate cheltuielile suportate în sumă de 320 lei și la data de 22 ianuarie 2021, a fost efectuat raportul de expertiză judiciară nr.202035A0480, suportând-u-se cheltuieli în mărime de 1 078 lei. Adică, cheltuielile suportate pentru efectuarea examinărilor efectuate în cadrul constatărilor tehnic-științifice, sunt identice cu tarifele la serviciile de efectuare a expertizei judiciare indicate în anexa nr.1 din Hotărârea Guvernului nr.194 din 24.03.2017 "Pentru aprobarea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară" și constituie în total suma de 1 398 lei.

Prin prisma normelor invocate, instanța de apel contrar argumentelor invocate de către partea apărării privind aplicarea eronată a legii materiale de către prima instanță, a atras atenția la faptul că, norma juridică respectivă urmează a fi interpretată ținând cont de modificări operate prin Legea nr.316 din 22 decembrie 2017, în vigoare 09 februarie 2018. Astfel încât, prin Legea respectivă a fost exclus art.143 alin.(2) Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul bugetului de stat. Voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnatului de a achita cheltuielile de efectuare a expertizei. Astfel, scutirea condamnatului de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula.

Raportând prevederile legale enunțate, instanța de apel, a conchis că, plata cheltuielilor judiciare urmează a fi puse în sarcina inculpatului atâta timp cât vina acestuia a fost dovedită indubitabil, or, efectuarea expertizelor, rezultă din geneza comportamentului infracțional al inculpatului.

5. *Avocatul Barcaru Marin în interesele inculpatului*, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar hotărârile și solicită casarea parțială a acestora, în latura încasării cheltuielilor de judecată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Daranuța Ion să fie eliberat de plata cheltuielilor judiciare în cuantum de 1 398 lei.

În motivarea cerințelor sale, avocatul susține că, hotărârile instanțelor

inferioare sunt neîntemeiate, nu a fost motivat de ce instanțele au ajuns la concluzia că inculpatul trebuie să achite costurile pentru efectuarea expertizei.

De asemenea, avocatul notează că, decizia instanței de apel este una incompletă, deoarece nu oferă răspuns la toate motivele importante invocate în sprijinul apărării, iar nemotivarea unei hotărâri judecătorești încalcă dreptul părților la un proces echitabil. Instanțele de fond nu au motivat de ce au ajuns la concluzia că sumele achitate din contul statului urmează a fi încasate din contul inculpatului.

În final, apărarea consideră oportun ca instanța de recurs să-l elibereze pe inculpatul Daranuța Ion de cheltuielile judiciare.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a adoptat soluția în conformitate cu modificările operate la art.143 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal reține că, recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular.

În esență, recurentul critică decizia doar din considerentul că, în viziunea sa, instanțele de fond greșit au dispus încasarea din contul inculpatului a sumei de 1 398 lei, cu titlu de cheltuieli suportate la efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului, Colegiul penal conchide că, judecând cauza, instanțele de fond au cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-au apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a admite solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 398 lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară.

Astfel, art.227 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, potrivit dispoziției art.229 alin.(2) Cod de procedură penală, *instanța*

de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare... Prin urmare, se atestă că norma dată poartă un caracter facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

În plus, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, cheltuielile de efectuare a expertizei urmează să fie achitate din bugetul de stat. Prin legea nr.316 din 22 noiembrie 2017 (în vigoare din 09 februarie 2018), a fost exclus alin.(2) din art.143 Cod procedură penală, iar rapoartele de expertiză judiciară au fost efectuate după aceste modificări. Astfel, Colegiul penal reține că, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile judiciare.

Având în vedere prevederile legale, Colegiul penal constată că, suma de 1 398 lei a fost necesară pentru efectuarea expertizelor judiciare nr.202002D1408 din 15 august 2020 și nr.202035A0480 din 22 ianuarie 2021 (f.d.42-43; 53-57).

În această ordine de idei, instanța de recurs ordinar susține poziția instanțelor de fond care corect au admis solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în suma de 1 398 lei.

De asemenea, Colegiul penal ține să remarce că, pornind de la relevanțele art.art.229 alin.(1) și (3), 6 pct.11¹), 27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Mai mult, recurentul nu a formulat argumente indubitabile care să ateste că nu este acceptabilă soluția de a lăsa plata cheltuielilor judiciare pe seama inculpatului și că, în speță, urmează a fi pusă plata acestor cheltuieli în sarcina statului.

În plus, Colegiul penal apreciază drept întemeiat argumentul instanței de apel precum că, scutirea condamnaților de la plata cheltuielilor de judecată urmează să reprezinte excepția, dar nu regula. Pe de altă parte, avocatul doar declarativ reține că achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare va influența substanțial situația materială a acestuia, fără a prezenta în acest sens careva înscrisuri.

Astfel, solicitarea apărării privind eliberarea inculpatului Daranuța Ion de plata cheltuielilor judiciare urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.141-145) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În contextul celor menționate, Colegiul penal conchide că, la examinarea cauzei de către instanța de apel, au fost respectate prevederile legale prescrise de

art.art.414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Barcaru Marin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Daranuța Ion xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată motivat la 06 iulie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie